

SCHUBERT & GIULIANI (SFZ records, SFZ 1009, distribution CDA)

Två tonsättaröden i 1810- och 1820-talets Wien speglas på ny duo-cd

När gitarristen och tonsättaren Mauro Giuliani år 1806 bosatte sig i Wien var det i ett syfte – att komma in i det vitala musikliv där namn som Beethoven, Haydn, Hummel m fl stod i centrum. Och han lyckades över förväntan. Han blev snabbt omåttligt populär både som gitarrist och tonsättare och turnerade runt om i Europa och fick mängder av verk publicerade. Giuliani var också cellist, och satt i orkestern när Beethovens sjunde symfoni framfördes för första gången i december 1813. På en samtida etsning ser man en självsäker man, med ring i högra örat och med kråset väl ordnat. Men efter 13 år i Wien var Giuliani jagad av fordringsägare och flydde 1819 staden för att de sista åren av sitt liv bo i Neapel. Här kunde han återuppta sitt komponerande och han framträdde ofta tillsammans med sin dotter Emilia, som debuterade som gitarrvirtuos redan i de tidiga tonåren.

Den 16 år yngre Franz Schubert nådde under sin levnad aldrig samma stjärnstatus som Giuliani. Hans kammarmusik framfördes oftast vid enkla sammankomster i olika konstnärshem och han var dålig på att marknadsföra sig själv och i stället utlämnad åt goda vänners råd och initiativ. Hans umbäranden, såväl ekonomiska som fysiska, var säkert en av anledningarna till att hans musik kom att vända sig inåt. Schubert gjorde ofta som han blev tillsagd, och när någon bad honom skriva en sonat för det 1823 av den kände gitarrbyggaren Stauffer konstruerade instrumentet "Arpeggione" biföll han önskemålet. Arpeggionen, eller "gitarr-cello", var egentligen en gitarr som spelades som en cello, med stråke och hållen mellan benen. Instrumentet föll ganska snart i glömska och när Schuberts Sonat i a-moll för arpeggione och piano publicerades 1871 transkriberade man ganska omgående arpeggionestämman – till violoncell eller viola. Sonaten har i vår tid också spelats flitigt på klarinett, violin eller flöjt, men med pianoackompanjemang. Mats och Johannes Möller presenterar här en av de få inspelningar som finns av sonaten för flöjt och gitarr. Att ersätta pianot med en gitarr gör att man på sätt och vis närmar sig ursprunget, då den moderna gitarren klangligt ligger nära hammarklaveret. Även om Schubert egentligen aldrig komponerade för gitarr, ägde han ett instrument, vilket han troligen använde när han skrev flera av sina Lieder.

På cdn spelar Mats och Johannes Möller två virtuosa sonater av Giuliani och av Schubert framförs förutom den nämnda Arpeggione-sonaten ett arrangemang av hans sång Ständchen – i en version för sologitarr från 1844 av den i Wien verksamme Johann Kaspar Mertz.

Det var också i Wien som flöjt-gitarrduon etablerades i början av 1800-talet och med den här inspelningen kan man säga att Duo 2xm söker sig tillbaka till ursprunget, efter att tidigare i år ha släppt en cd med ny musik (SFZ 1007).

Mer information om Duo 2xm på deras hemsida www.sfz.se/2xm

Information om cd-produktionen inkl fria pressbilder på www.sfz.se/1009

Mats och Johannes Möller nås på mats@sfz.se eller tel 070-736 79 90.